

Seminarium

Katedra Prawa Rolnego i Gospodarki
Gruntami

WPiA UMCS

SPIS TREŚCI

I.	DOSTĘP DO MATERIAŁÓW	3
1.	SYSTEMY INFORMACJI PRAWNEJ.....	3
	INFOR LEX.....	3
	LEX.....	6
2.	CZYTELNIA CZASOPISM PRAWNICZYCH (WOLTERS KLUWER).....	7
3.	BIBLIOTEKI CYFROWE I REPOZYTORIA.....	8
4.	ORZECZNICTWO SĄDOWE.....	9
	TRYBUNAŁ KONSTITUCYJNY.....	9
	SĄD NAJWYŻSZY.....	9
	SĄDY ADMINISTRACYJNE.....	9
	SĄDY POWSZECHNE.....	9
5.	WARTO ZAJRZEĆ DO KSIĘGARNI... ..	9
II.	WYMAGANIA FORMALNE	10
1.	EDYTOR TEKSTU.....	10
2.	FORMATOWANIE TEKSTU.....	10
3.	STRUKTURA PRACY.....	10
4.	STRONA TYTUŁOWA.....	11
5.	SPIS TREŚCI.....	11
6.	WYKAZ SKRÓTÓW.....	11
7.	ROZDZIAŁY.....	11
8.	PODROZDZIAŁY (PUNKTY).....	11
III.	PODSTAWOWE ZASADY	12
1.	JĘZYK I ESTETYKA PRACY.....	12
2.	STYL.....	12
3.	AKTUALNOŚĆ TREŚCI.....	13
IV.	PRZYPISY	13
1.	PRZYPISY – AKTY PRAWNE.....	14
2.	DZIENNIKI USTAW OPUBLIKOWANE DO KOŃCA 2011 R.	14
3.	DZIENNIKI USTAW OPUBLIKOWANE OD 2012 R.	14
4.	AKTY PRAWNE – TEKSTY JEDNOLITE.....	15
5.	AKTY PRAWNE – PRAWO UE.....	15
6.	AKTY PRAWNE - WSPÓLNE REGUŁY „DODATKOWE”.....	16
7.	KSIĄŻKI - OGÓLNE ZASADY.....	16
8.	WSPÓŁAUTORSTWO ROZŁĄCZNE.....	17
9.	WSPÓŁAUTORSTWO ŁĄCZNE.....	17
10.	PRACA ZBIOROWA „POD REDAKCJĄ”.....	18
11.	ARTYKUŁY Z CZASOPISM.....	18

12.	SYSTEMY INFORMACJI PRAWNEJ	18
13.	CYTOWANIE DANEGO ŹRÓDŁA PO RAZ KOLEJNY (SKRÓCONE WERSJE PRZYPISÓW)	19
A.	KORZYSTAMY TYLKO Z JEDNEJ KSIĄŻKI (ARTYKUŁU) DANEGO AUTORA (AUTORÓW)	19
B.	KORZYSTAMY Z KILKU KSIĄŻEK (ARTYKUŁÓW) TEGO SAMEGO AUTORA (AUTORÓW).....	20
14.	CYTOWANIE TEGO SAMEGO ŹRÓDŁA „PO KOLEI”	20
15.	ORZECZENIA SĄDOWE	20
16.	ŹRÓDŁA INTERNETOWE	21
17.	SERWISY SPECJALISTYCZNE.....	22
V.	BIBLIOGRAFIA	22
1.	WYKAZ LITERATURY	22
2.	WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH	23
3.	WYKAZ ŹRÓDEŁ INTERNETOWYCH	23

W tym opracowaniu znajdą Państwo podstawowe zasady i reguły dotyczące pisania pracy na moim seminarium. Sugeruję więc zapoznanie się z nimi – oszczędzi to Państwa cenny czas, który z pewnością będzie można wykorzystać znacznie ciekawiej niż poprawianie przypisów, formatowanie tekstu i inne równie fascynujące czynności.

Staralem się przedstawić reguły w stosunkowo najprostszy sposób. W przypadku wątpliwości: rpastuszko@poczta.umcs.lublin.pl

Proszę pamiętać, że najtrudniej jest zacząć pisać – z każdą kolejną stroną będzie łatwiej.

Część informacji może być dla Państwa oczywista, zbędna czy nawet niepoważna, ale zostały zamieszczone świadomie, ze względu na dotychczasowe doświadczenia i często popełniane błędy.

I. DOSTĘP DO MATERIAŁÓW

1. SYSTEMY INFORMACJI PRAWNEJ

Bezdyskusyjne zalety:

- aktualne teksty aktów prawnych
- wykazy bibliografii
- zbiory orzeczeń
- literatura w wersji elektronicznej (komentarze, monografie, fragmenty artykułów z danymi bibliograficznymi)
- możliwość eksportu i zapisu wszystkich dokumentów na własne potrzeby

Najpopularniejsze serwisy: LEX (WoltersKluwer), Legalis (C.H. Beck), Inforlex

- dostęp do wszystkich jest co do zasady płatny, ale...
  - **każdy student UMCS ma swobodny dostęp** do części baz danych BG UMCS, m.in. **serwisu Inforlex**, również z „domowego” komputera
  - **serwis Lex jest dostępny w sieci UMCS (sieć eduroam)**
  - wszystkie serwisy mają bezpłatne wersje studenckie (o mniejszej funkcjonalności, ale nadal warto z nich skorzystać)

INFOR LEX

---

1. www.bg.umcs.lublin.pl
2. Wybór - „Zasoby elektroniczne”

Start Kandydat Student Absolwent Pracownik Biznes Lublin

BIBLIOTEKA UMCS

ZALOGUJ SIĘ NA KONTO CZYTELNIKA KATALOGI I ZASOBY NA SKRÓTY

PL

MAPA STRONY

Biblioteka Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

- INFORMATOR
- KATALOGI
- ZBIORY
- NOWOŚCI KSIĄŻKOWE
- ZASOBY ELEKTRONICZNE
- STREFA PRACOWNIKA NAUKI
- STREFA STUDENTA
- STREFA BIBLIOTEKARZA
- O BIBLIOTECE
- FORMULARZE, DRUKI
- KONTAKT

GODZINY REALIZACJI ZAMÓWIEŃ

WYSZUKIWARKA NAUKOWA PRIMO

Wszystkie zasoby Katalog Biblioteki Biblioteka Cyfrowa E-zasoby

3. „E-zasoby – wyszukiwarka baz”

Start Kandydat Student Absolwent Pracownik Biznes Lublin

BIBLIOTEKA UMCS

ZALOGUJ SIĘ NA KONTO CZYTELNIKA KATALOGI I ZASOBY NA SKRÓTY

PL

MAPA STRONY

Strona główna UMCS / Biblioteka Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej / ZASOBY ELEKTRONICZNE

Biblioteka Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

ZASOBY ELEKTRONICZNE

- E-zasoby- wyszukiwarka baz
- E-książki
- PRIMO wyszukiwarka naukowa
- Biblioteki Cyfrowe
- Lubelska Biblioteka Wirtualna
- E-czasopisma
- E-zasoby - dostęp testowy
- Bibliografia Publikacji Pracowników UMCS
- Zasady korzystania z licencjonowanych E-zasobów
- Wyszukiwarki naukowe

4. „Dowolne słowo/nazwa bazy”: Infor lex

Biblioteka Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

- INFORMATOR
- KATALOGI
- ZBIORY
- NOWOŚCI KSIĄŻKOWE
- ZASOBY ELEKTRONICZNE
- STREFA PRACOWNIKA NAUKI
- STREFA STUDENTA
- STREFA BIBLIOTEKARZA
- O BIBLIOTECE
- FORMULARZE, DRUKI
- KONTAKT

Wyszukiwarka baz danych

Uwaga! Pracownicy i studenci UMCS mają dostęp do licencjonowanych zasobów elektronicznych z dowolnych komputerów poza siecią UMCS. Warunkiem połączenia jest posiadanie ważnego konta bibliotecznego. Przy logowaniu należy wpisać nr karty bibliotecznej oraz hasło (zwykle jest to PESEL). Połączenie z sieci UMCS nie wymaga logowania!

dowolne słowo / nazwa bazy

alfabetycznie   typ bazy   dziedzina   według dostępności

- wybierz -   - wybierz -   - wybierz -   - wybierz -

SZUKAJ

Uwaga! Kryteria filtrowania mogą być łączone; przy braku wybranych kryteriów widoczne są wszystkie bazy w układzie alfabetycznym.

5. Wybór właściwej bazy

- MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE
- KONTAKT

InforLex Expert Superpremium

NFORLEX.PL to pełna tekstowa baza zawierająca akty prawne, orzecznictwo i interpretacje urzędowe. Ponadto zapewnia dostęp do prasy fachowej INFOR, m.in. takich tytułów, jak.: MONITOR księgowego, BIULETYN VAT, BIULETYN Głównego Księgowego, Serwis Prawno Pracowniczy.

Zawartość:

- największa baza pism podatkowych i orzecznictwa,
- ujednolicone akty prawne polskie i unijne,
- dzienniki ustaw,
- artykuły, porady, komentarze ekspertów z czasopism INFOR z ostatnich 10 lat,
- kompleksowe opracowania monotematyczne,
- aktywne wzory i formularze, kalkulatory, wskaźniki i stawki,
- powiązania między formami publikacji – rzetelne rozwiązywanie problemów z odwołaniem do przepisu, interpretacji, orzeczenia.

6. Logowanie

Dostęp do baz danych poza BG UMCS / Off - campus access to databases
Logowanie do multiwyszukiwarki Primo / Primo sign in

UŻYTKOWNIK / USERNAME
(numer Karty Czytelnika / library card number)

HASŁO / PASSWORD
(numer PESEL)

ZALOGUJ / LOGIN   ANULUJ / CANCEL

7. Strona główna

INFORLEX | BIBLIOTEKA Wyszukiwanie » strona główna Witaj: STANOWISKO NET Twoje konto

Wpisz szukaną frazę... Szukaj Twoje Alerty

Indeks hasel | Szukaj po identyfikatorze Instrukcja wyszukiwania | Zaawansowane

STRONA GŁÓWNA KATALOGI WIEDZY CZASOPISMA KOMENTARZE PRAWNE KOMENTARZE EKSPERTÓW WIDEO/AUDIO PRZEPISY PRAWO MIEJSCOWE ORZECZENIA INTERPRETACJE URZĘDOWE FORMULARZE, WZORY I UMOWY NARZĘDZIA POHOCY KSIĘGOWEGO I KADROWEGO SCHOWEK / BIULETYN ODPOWIEDZI EKSPERTÓW FORUM

AKTUALNOŚCI VAT 2017 ODPOWIEDZI EKSPERTÓW JPK 500+

Ściągi księgowego i kadrowego

- [20.12.] Nowa Klasyfikacja Środków Trwałych
- [20.12.] Możliwość płacenia kartą za mandat
- [20.12.] Niższy wiek emerytalny od 1 października 2017 r.
- [20.12.] Roczne sprawozdanie o zamówieniach - nowe rozporządzenie
- [19.12.] 500+ także dla dśed w pieczy zastępczej
- [19.12.] Senat przyjął reformę odwiatwy bez poprawek
- [19.12.] Od 2017 r. podwyżki dla funkcjonariuszy policji, SG, BOR i PSP

Widoczność: 8
Zmniejszą się: 1
Tracą moc: 2
Opublikowane: 0
Ważne terminy: 11

NOWOŚCI - OSTATNI TYDZIEŃ

MATERIAŁY WIDEO

- Wideozakożenia**
Dni opieki nad dzieckiem do lat 14
- Wideoinstrukcje**
Informacja VAT-27 - kto, kiedy, jak ją składa?
- Wideoporady**
Jakie składniki wynagrodzenia nie będą wchodziły (od czerwca 2017 r.) w skład minimalnego

Pomoc

LEX

dostęp tylko z sieci UMCS (eduroam - <http://www.umcs.pl/pl/logowanie-eduroam.htm>):

1. www.lex.pl – „Logowanie do LEX” – „Dostęp przez IP”

Wolters Kluwer LEX Prawo.pl Nasze sklepy Logowanie do LEX

Produkty LEX Dlaczego LEX Co nowego Zamów prezentację

Zaloguj się do programu →
Dostęp przez IP →
Aktywuj kod dostępu →

LEX Office
Innowacyjne narzędzia, które ułatwiają pracę z dokumentami prawnymi

2. Strona główna

Instytucje PAN Księgarnia Smarteca Serwis logowania LEX Documento **NOWOŚĆ**

Indeks Mój LEX Zasoby Roczniki Kalendarium Prawo.pl Aktówka Historia Alerty

LEX Najnowsze akty prawne: Dz.U.2018.2023 M.P.2018.1007

LEX Search - szukaj słów, pojęć, sygnat 2018-10-23 PL Szukaj Zaawansowane

Mój pulpit

Prawo.pl **TEMAT DNIA**

NSA: Jeśli ekspertyzy piszą osoby publiczne, prezydent ma ujawnić ich nazwiska

Kancelaria Prezydenta RP musi udostępnić nazwiska autorów ekspertyz przez nią zamówionych, a dotyczących Otwartych Funduszy Inwestycyjnych. Albo odmówić ich ujawnienia z powodu ochrony prywatności - orzekł Naczelny Sąd Administracyjny. Celem jest kontrola społeczna procesu legislacyjnego.

Zobacz wszystko

Prawo.pl

- Protesty wyborcze trzeba udowodnić
- Adwokatom w sieci wolno mniej
- SN: Przebaczenie win ułatwia dziedziczenie
- Prof. Eteł: Nowa ordynacja to kompromis między ...
- Szpital zapłaci za pozostawienie chusty w brzuchu
- Projekt PIS: 12 listopada święto wolne od pracy

Zobacz wszystko

Ostatnio otwierane

- Podatek rolny.
- Księgi wieczyste i hipoteka.
- Kształtowanie ustroju rolnego.
- Prawo o notariacie.
- Gospodarka nieruchomościami.
- Promocja zatrudnienia i instytucje rynku pracy.

Zobacz wszystko

Ostatnio wyszukiwane

Redakcja poleca

Kodeksy

Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o koszt...

Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o koszt...

Kodeks postępowania karnego.

Wolters Kluwer

3. Wpisujemy właściwe hasło w pole wyszukiwania

4. Strona wyników i wybór właściwego aktu prawnego

Więcej LEX LEX Search - szukaj słów, pojęć, sygnatur 2018-10-23 PL Szukaj Zaawansowane

Kategorie

- Procedury 1
- Akty prawne 9593
- Orzeczenia i pisma urzędowe 6005
- Komentarze i publikacje 1128
- Wzory i narzędzia 207

Filtrowanie

- Nowość
- Dziś 1
- Wczoraj 1
- Ostatni tydzień 6
- Ostatnie 2 tygodnie 17

Nieruchomości ▶ **Gospodarka nieruchomościami**

Wyniki: 16934 wyszukaj w wynikach

Drukuj Sortuj

§ Gospodarka nieruchomościami.
Dz.U.2018.121 t.j. | ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. | **Akt obowiązujący**
Regulacje szczegółowe

§ Zmiana ustawy o gospodarce nieruchomościami.
Dz.U.2015.985 | ustawa z dnia 15 maja 2015 r. | **Akt obowiązujący**
art. 2, art. 3

§ Krajowy Zasób Nieruchomości.
Dz.U.2017.1529 | ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. | **Akt obowiązujący**

2. CZYTELNIĄ CZASOPISM PRAWNICZYCH (WOLTERS KLUWER)

- dostęp w sieci UMCS oraz dostęp zdalny („domowy” – logowanie HAN)

1. strona Biblioteki Głównej UMCS – Katalogi i zasoby – E-zasoby UMCS:

2. Wyszukiwarka baz danych

Uwaga! **Pracownicy i studenci UMCS** mają dostęp do licencjonowanych zasobów elektronicznych z dowolnych komputerów poza siecią UMCS. Warunkiem połączenia jest **posiadanie ważnego konta bibliotecznego**.
 Przy logowaniu należy wpisać **nr karty bibliotecznej oraz hasło** konta bibliotecznego.
 Połączenie z sieci UMCS nie wymaga logowania!

dowolne słowo / nazwa bazy

alfabetycznie   typ bazy   dziedzina   według dostępności

- wybierz -   - wybierz -   - wybierz -   - wybierz -

SZUKAJ

Uwaga! Kryteria filtrowania mogą być łączone; przy braku wybranych kryteriów widoczne są wszystkie bazy w ukadzie alfabetycznym.

3.

Czytelnia Czasopism Prawniczych

Dostęp do pełnych tekstów artykułów z takich czasopismach jak: Europejski Przegląd Sądowy, Finanse Komunalne, Glosa, Krajowa Rada Sądownictwa, Państwo i Prawo, Prawo Papierów Wartościowych, Prokurator, Przegląd Podatkowy, Przegląd Prawa Handlowego, Samorząd Terytorialny

DZIEDZINA	TYP BAZY	DOSTĘP
prawo	kolekcje czasopism	UMCS / dostęp zdalny

3. BIBLIOTEKI CYFROWE I REPOZYTORIA

Miejsca do których na pewno warto zajrzeć:

- Federacja Bibliotek Cyfrowych: <http://fbc.pionier.net.pl> (polecam wyszukiwanie przy użyciu opcji „Opis i słowa kluczowe”)
- Książki Google: <http://books.google.pl/>

4. ORZECZNICTWO SĄDOWE

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

---

www.trybunal.gov.pl

SĄD NAJWYŻSZY

---

baza orzeczeń: <http://www.sn.pl>

SĄDY ADMINISTRACYJNE

Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>

SĄDY POWSZECHNE

Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych: <http://orzeczenia.ms.gov.pl>

5. WARTO ZAJRZEĆ DO KSIĘGARNI...

- darmowe fragmenty książek
- nowe wydania książek
- dodatkowa literatura?
- spisy treści i dane bibliograficzne
- największe wydawnictwa prawnicze – własne księgarnie:
  - o WoltersKluwer: www.profinfo.pl
  - o C.H. Beck: <http://www.ksiegarnia.beck.pl/prawo>

II. WYMAGANIA FORMALNE

1. EDYTOR TEKSTU

- obojętne w jakim programie Państwo piszą, ważne żeby plik pracy został zapisany jako **.doc**
- ostateczna wersja pracy (po zaakceptowaniu) musi być w formacie **.pdf**
- systematycznie tworzona kopia bezpieczeństwa na pewno nie zaszkodzi...

2. FORMATOWANIE TEKSTU

- czcionka Times New Roman (również w przypisach); rozmiar 12 lub 13 (w przypisach – 10 lub 11)
- odstępy między wierszami 1,5
- marginesy (lustrzane) 2,5 cm (+ 1 cm na oprawę)
- tekst pracy i przypisów należy wyjustować (wyrównać do marginesów)
- numeracja stron - wyśrodkowana
- format pliku .doc
- w tytułach i podtytułach nie stosujemy skrótów
- na końcu tytułów rozdziałów (podrozdziałów) nie stawia się kropek
- w tekście pracy nie należy stosować czcionki pogrubionej (**bold**), podkreśleń oraz kursywy
  - ✓ wyjątek 1 - w tytułach rozdziałów (podrozdziałów) stosujemy czcionkę pogrubioną
  - ✓ wyjątek 2 - kursywę stosujemy dla zwrotów obcojęzycznych oraz (wg Państwa uznania) w przypisach i bibliografii w odniesieniu do tytułów poszczególnych pozycji literatury
- w tekście pracy nie stosujemy cudzysłowów (ew. wyjątkowo – dla podkreślenia szczególnie ważnego cytatu)

Powyższe wymagania zostały zastosowane w szablonach prac (zdefiniowane ustawienia wymuszają właściwe formatowanie tekstu):

Szablon – Microsoft Word	Szablon - Open Office/Libre Office*
link 1	link 2

3. STRUKTURA PRACY

Strona tytułowa
Spis treści
Wykaz skrótów
Wstęp
Rozdziały
    Podrozdziały (punkty)

---

* Szablon został przygotowany z rozszerzeniem odt., bezpośrednio po rozpoczęciu pisanie pracy sugeruję zapisać z rozszerzeniem .doc

Zakończenie

Bibliografia

Wykaz literatury

Wykaz aktów prawnych

Wykaz orzecznictwa

Wykaz stron internetowych

Ewentualnie: wykaz tabel, załączników, wzorów, rysunków

4. STRONA TYTUŁOWA

Wzór obowiązujący na Uczelni

- jeżeli nie czują się Państwo zbyt pewnie w swoim edytorze tekstu – sugeruję przygotowanie strony tytułowej w odrębnym pliku (w celu uniknięcia problemów z formatowaniem tekstu)

5. SPIS TREŚCI

- sugeruję tworzenie spisu przy użyciu automatycznych kreatorów w używanym edytorze tekstu (Word: Odwołania – Spis treści – Spis automatyczny 1 lub Spis automatyczny 2).

6. WYKAZ SKRÓTÓW

- powinien obejmować wszystkie skróty, które znajdują się w pracy (poza skrótami „potocznymi” - np., tzn., itd.)

7. ROZDZIAŁY

- nie mniej niż trzy i raczej nie więcej niż cztery
- numeracja cyframi rzymskimi (**Rozdział I**)
- tytuły rozdziałów - wielkimi literami, czcionka pogrubiona (**bold**), bez kropki na końcu
- każdy rozdział rozpoczynamy od nowej strony

8. PODROZDZIAŁY (PUNKTY)

- na pewno nie mniej niż dwa (w ramach danego rozdziału)
- z reguły nie więcej niż trzy, cztery (w ramach danego rozdziału)
- numeracja cyframi arabskimi
- tytuły rozdziałów - czcionka pogrubiona (**bold**), bez kropki na końcu
- poszczególne punkty w ramach jednego rozdziału - na tej samej stronie

III. PODSTAWOWE ZASADY

1. JĘZYK I ESTETYKA PRACY

- im praca „ładniej” wygląda, tym przyjemniej się ją czyta...
- niezręcznie przypominać o konieczności stosowania poprawnej polszczyzny, ale ...
- proszę zwrócić uwagę na prawidłowe stosowanie spacji oraz znaków przestankowych (bardzo częste błędy)
- nie należy stosować spacji **przed**:
  - ✓ przecinkiem
  - ✓ kropką
  - ✓ dwukropkiem
  - ✓ nawiasem zamykającym
- należy stosować spację **po**:
  - ✓ przecinku
  - ✓ kropce
  - ✓ dwukropku
- nie należy stosować spacji po nawiasie otwierającym
- należy stosować spację przed oraz po myślniku

Przykłady:

typowy błąd	wersja prawidłowa [spacja została przedstawiona przy użyciu symbolu •]	wersja prawidłowa [widok wydruku]
1990r.	1990•r.	1990 r.
s.15.	s.•15.	s. 15.
Warszawa 1990,s.17. (superficies solo cedit)	Warszawa 1990, •s. •17.	Warszawa 1990, s. 17. (superficies solo cedit)

- stosowanie „wielokrotnej” spacji zamiast tabulatora (z reguły przy tworzenie akapitu/wcięcia tekstu) to bardzo zły pomysł (najlepsze rozwiązanie – ustawienie odpowiedniego wycięcia pierwszego wiersza)
- nie należy rozpoczynać zdania od skrótu
- należy unikać stosowania list numerowanych i punktowanych, znacznie lepszym rozwiązaniem są „normalne”, opisowe zdania

2. STYL

- treść należy przedstawiać w odpowiedniej kolejności („od ogółu do szczegółu”):

1. **punktem wyjścia** jest (co do zasady) **przepis prawny**; zawsze należy wskazać (jeżeli jest to możliwe) „konkretną” podstawę prawną – z określeniem numeru artykułu oraz aktu prawnego

Przykłady:

Zgodnie z art. 46 k.c. przez nieruchomości należy rozumieć ...

Według art. 46 k.c. przez nieruchomości należy rozumieć ...

Nieruchomościami są grunty, budynki oraz lokale (art. 46 k.c.)

2. w dalszej kolejności przedstawiamy **treści i poglądy wyrażone w literaturze** przedmiotu.
- sugeruję unikać sformułowań typu: Według J. Kowalskiego ... (lepiej pisać „od razu” o co chodzi i sporządzić stosowny przypis)
3. następnie przedstawiamy poglądy wyrażone **w orzecznictwie sądowym** (o ile wchodzi to w grę w danym przypadku)

Przykłady:

W orzecznictwie sądowym przyjmuje się ...

Według Sądu Najwyższego ...

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia ..... stwierdził/przyjął/wyraził pogląd...

- nie należy stosować sformułowań potocznych
- piszemy w stylu bezosobowym, np.: Wydaje się, że ...; Należy uznać ..
  - ✓ a najlepiej w ogóle unikać „ozdobników” i „po prostu” pisać
- należy unikać wyrażania opinii w pierwszej osobie (sformułowania typu: Wydaje mi się, że; Moim zdaniem ...; Jestem zdania, że ... - są nieco pretensjonalne)

3. AKTUALNOŚĆ TREŚCI

- praca **MUSI (!)** być aktualna, dotyczy to przede wszystkim dwóch kwestii:
  - ✓ aktualności stanu prawnego przedstawianego w pracy, tzn. zgodności treści z obowiązującymi przepisami
  - ✓ właściwego konstruowania przypisów do aktów prawnych (o czym w pkt VIII)

Przykładowy błąd: autor prawidłowo przedstawia obowiązujące aktualnie akty prawne, a następnie bezrefleksyjnie korzysta ze źródeł, które powstały w odniesieniu do „starego” stanu prawnego.

IV. PRZYPISY

- przypisy „muszą być”! (i nigdy nie jest ich za dużo)
- „konkretne” reguły są zróżnicowane - ze względu na:
  - ✓ rodzaj źródła (akt prawny, artykuł z czasopisma, publikacja książkowa itd.)
  - ✓ cytowanie tego samego źródła po raz pierwszy i po raz kolejny w treści pracy

- przypis zawsze należy zaczynać z wielkiej litery
- na końcu każdego przypisu musi być kropka (!)
- czcionka Times New Roman, rozmiar 10, tekst wyjustowany
- znaki interpunkcyjne, które znajdują się w poniższych przykładach mają znaczenie (formatowanie tekstu oraz estetyka również podlega ocenie)

1. PRZYPISY – AKTY PRAWNE

- przy pierwszym wskazaniu na dany akt prawny należy podać jego pełną nazwę z datą uchwalenia oraz sporządzić przypis z oznaczeniem Dziennika Ustaw (Dziennika Urzędowego UE)
- przy kolejnych wskazaniach na ten sam akt prawny nie należy sporządzać przypisu (!)
- występują pewne różnice między przypisami do aktów prawa polskiego i UE
- w przypadku prawa polskiego – występują różnice w stosunku do aktów opublikowanych w Dziennikach Ustaw do końca 2011 r. i od 2012 r.
- podane w przypisie oznaczenie Dziennika Ustaw powinno dotyczyć „najnowszego” Dz. U., tzn. że **jeżeli został opublikowany tekst jednolity aktu prawnego, podajemy oznaczenie Dziennika Ustaw, w którym został opublikowany tekst jednolity** (a nie tekst pierwotny)
  - ✓ **wiarygodne** oraz aktualne dane nt. publikacji w Dzienniku Ustaw można znaleźć m. in. na stronach Sejmu RP (Internetowy System Aktów Prawnych - <http://isap.sejm.gov.pl/>) oraz w systemach informacji prawnej

2. DZIENNIKI USTAW OPUBLIKOWANE DO KOŃCA 2011 R.

Elementy przypisu:

- rodzaj aktu prawnego (ustawa, rozporządzenie itd.)
- data uchwalenia aktu (z dnia xx miesiąc słownie xxxx r.)
- pełny tytuł (nazwa) aktu
  - ✓ przecinek
- Dz. U. Nr ...
  - ✓ przecinek
- poz. ....
- jeżeli dany akt był zmieniany (a pewnie był...)
  - ✓ ze zm. (nie ma potrzeby wymieniania wszystkich zmian)
  - ✓ kropka

Przykład:

Ustawa z dnia z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.

3. DZIENNIKI USTAW OPUBLIKOWANE OD 2012 R.

- Dzienniki Ustaw wydawane od 2012 r. nie mają numerów – podaje się więc „tylko” rok i pozycję

Elementy przypisu:

- rodzaj aktu (ustawa, rozporządzenie itd.)
- data uchwalenia aktu (z dnia xx miesiąc słownie xxxx r.)
- tytuł aktu
  - ✓ przecinek
- Dz. U. poz. ....
- jeżeli dany akt był nowelizowany
  - ✓ ze zm.
  - ✓ kropka

Przykład:

Ustawa z dnia 24 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, Dz. U. poz. 240.

4. AKTY PRAWNE – TEKSTY JEDNOLITE

- zdecydowana większość

Elementy przypisu:

- rodzaj aktu (ustawa, rozporządzenie itd.)
- data uchwalenia aktu (z dnia xx miesiąc słownie xxxx r.)
- tytuł aktu
  - ✓ przecinek
- tekst jedn. – Dz. U. z ... r.
  - ✓ przecinek
- poz. ....
- jeżeli dany akt był nowelizowany
  - ✓ ze zm.
  - ✓ kropka

Przykład:

Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie, tekst jedn. – Dz. U. z 2014 r., poz. 64 ze zm.

5. AKTY PRAWNE – PRAWO UE**Elementy przypisu:**

- rodzaj aktu (dyrektywa, rozporządzenie itd.)
- „autor” aktu (organ)
- nr aktu
- data uchwalenia aktu (z dnia xx miesiąc słownie xxxx r.)
- tytuł aktu
  - ✓ przecinek
- Dz. Urz. UE L ...

- ✓ przecinek
- data wydania Dz. Urz. (cyframi! – inaczej niż w przypadku aktów prawa polskiego)
- s. ....
- ✓ kropka

Przykład:

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, s. 1.

6. AKTY PRAWNE - WSPÓLNE REGUŁY „DODATKOWE”

- tytułem przypomnienia:
  - ✓ jeżeli dany akt prawny był zmieniany (nowelizowany), po podaniu Dz. U. Nr xx, poz. xx, należy dodać: ze zm.
  - ✓ jeżeli dany akt prawny miał tekst jednolity - podaje się oznaczenie Dziennik Ustaw w którym opublikowano tekst jednolity

Przykład:

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, jedn. tekst – Dz. U. z 2014 r., poz. 121.

- jeżeli z danego aktu prawnego będziemy korzystać częściej w dalszej części pracy (a tak właśnie będzie z reguły) - na końcu przypisu należy wskazać jakiego skrótu będziemy używać w dalszej części pracy:
  - ✓ cyt. dalej jako xxx
- sugerowany skrót – pierwsze litery tytułu ustawy oddzielone kropkami (np. Kodeks pracy – k.p., ustawa o księgach wieczystych i hipotece – u.k.w.h., ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia – u.b.ż.ż.)

Przykład:

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, jedn. tekst – Dz. U. z 2014 r., poz. 121., cyt. dalej jako k.c.

- w odniesieniu do aktów prawnych nie stosuje się oznaczeń typu: Ibidem, op. cit.

Prawo lubi się zmieniać... Przed złożeniem pracy warto sprawdzić czy przypisy nie wymagają aktualizacji.

7. KSIĄŻKI - OGÓLNE ZASADY

w **pierwszym (!)** przypisie do danego źródła podaje się następujące dane:

- pierwsza litera imienia oraz nazwisko autora
  - ✓ przecinek

- pełny tytuł książki (może być kursywą)
  - ✓ przecinek
- miejsce (albo nazwa wydawnictwa) oraz rok wydania
  - ✓ przecinek
- s. .... (czyli numer strony, nie należy stosować skrótu: str.)
  - ✓ kropka

Przykłady:

A. Oleszko, Prawo rolne, Kraków 2005, s. 7.

A. Krasuski, Dane osobowe w obrocie tradycyjnym i elektronicznym. Praktyczne problemy, Lex 2012.

8. WSPÓŁAUTORSTWO ROZŁĄCZNE

- czyli wiadomo kto jest autorem danego fragmentu (typowa sytuacja)

Elementy przypisu:

- pierwsza litera imienia i nazwisko autora danego fragmentu
  - ✓ [w:]
- pierwsze litery imion i nazwiska wszystkich autorów
  - ✓ przecinek
- tytuł całej książki
  - ✓ przecinek
- miejsce (albo nazwa wydawnictwa) oraz rok wydania
  - ✓ przecinek
- s. ...
  - ✓ kropka

Przykład:

B. Jeżyńska [w:] B. Jeżyńska, A. Oleszko, Prawo rolne i żywnościowe. Zarys wykładu, Zakamycze 2003, s. 297.

9. WSPÓŁAUTORSTWO ŁĄCZNE

- czyli kilku autorów i nie wiadomo który napisał dany fragment

Elementy przypisu:

- wskazanie wszystkich autorów (jw.)
  - ✓ przecinek
- tytuł
  - ✓ przecinek
- miejsce (albo nazwa wydawnictwa) oraz rok wydania
  - ✓ przecinek
- s. xxx

kropka

Przykład:

J. Kowalski, A. Nowak, Jak wykończyć nerwowo promotora. Zagadnienia praktyczne, Warszawa 2014, s. 143.

10. PRACA ZBIOROWA „POD REDAKCJĄ”

- modyfikacja wcześniejszego sposobu
- zamiast wszystkich autorów – należy podać redaktora

Przykłady:

E. Tomkiewicz [w:] A. Jurcewicz – red., Wspólna polityka rolna. Zagadnienia prawne, Warszawa 2005, s. 145.

A. Iksiński [w:] Komentarz do kodeksu cywilnego, pod red. W. Igrakowskiego, Warszawa 2011, s. 124.

11. ARTYKUŁY Z CZASOPISM

Elementy przypisu:

- oznaczenie autora (autorów)
  - ✓ przecinek
- tytuł artykułu
  - ✓ przecinek
- nazwa czasopisma oraz rok wydania czasopisma
  - ✓ przecinek
- nr czasopisma (w danym roku)
  - ✓ przecinek
- s. xxx
  - ✓ kropka

Przykład

H. Cioch, Spółdzielnia europejska jako nowy rodzaj spółdzielni szczebla podstawowego, Rejent 2006, nr 12, s. 10.

V. Dracula, A. Nosferatu, Podstawy prawne honorowego dawstwa krwi, Studia Prawno – Medyczne 2009, s. 15.

12. SYSTEMY INFORMACJI PRAWNEJ

W systemach informacji prawnej zawarte są zróżnicowane źródła: monografie, komentarze, artykuły (fragmenty artykułów). Reguły sporządzania przypisów są analogiczne do wskazanych wcześniej (odpowiednio dla danego rodzaju źródła). Różnice dotyczą przede wszystkim wydawnictw książkowych (monografie, komentarze) w zakresie oznaczenia miejsca publikacji. Informacje dotyczące danych znajdują się w zakładce „Metryka” (system Legalis).

Elementy przypisu (książka):

- pierwsza litera imienia oraz nazwisko autora
  - ✓ przecinek
- pełny tytuł książki (może być kursywą)
  - ✓ przecinek
- nazwa systemu informacji prawnej
- rok wydania (lub numer publikacji w systemie - jeżeli jest podany)
  - ✓ kropka

Przykład

- ✓ K. Topolewski, Przedmiot zobowiązania z umowy zlecenia, Legalis 2015.

Reguły dotyczące konstrukcji przypisów książek „pod redakcją”, wieloautorskich oraz artykułów w czasopismach są analogiczne.

Przykład

- ✓ K. Rataj, Ukształtowanie dóbr osobistych i ich historyczny rozwój [w:] Dobra osobiste, red. I. Lewandowska-Malec, Legalis 2017.
- ✓ L. Górnicki, Kodyfikacja prawa prywatnego [w:] Prawo cywilne – część ogólna. System Prawa Prywatnego. Tom 1, red. M. Safjan, Legalis 2012.
- ✓ M. Ziaja, Nabycie obligacji nie podlega przepisom ustawy o VAT, Monitor Podatkowy 2017, nr 2, Legalis.

13. CYTOWANIE DANEGO ŹRÓDŁA PO RAZ KOLEJNY (SKRÓCONE WERSJE PRZYPISÓW)

- reguły są wspólne dla książek oraz artykułów (do „powtarzających się” aktów prawnych nie należy sporządzać kolejnych przypisów!)
- za „pierwszym razem” sporządziliśmy dokładny przypis (np. H. Cioch: Spółdzielnia europejska jako nowy rodzaj spółdzielni szczebla podstawowego, Rejent 2006, nr 12, s. 10.)
- kiedy po raz kolejny będziemy sporządzać przypis do tego samego źródła wystarczy wersja „skrótowa”
- elementy „skrótowego” różnią się w zależności od tego, czy w pracy korzystamy tylko z jednego źródła danego autora, czy też z kilku źródeł danego autora (patrz niżej)

A. KORZYSTAMY TYLKO Z JEDNEJ KSIĄŻKI (ARTYKUŁU) DANEGO AUTORA (AUTORÓW)

Elementy przypisu:

- pierwsza litera imienia i nazwisko autora (autorów)

- ✓ przecinek
- op. cit. (może być kursywą)
  - ✓ przecinek
- numer strony
  - ✓ kropka

Przykład „kolejnego” przypisu:
H. Cioch: op. cit., s. 18.

B. KORZYSTAMY Z KILKU KSIĄŻEK (ARTYKUŁÓW) TEGO SAMEGO AUTORA (AUTORÓW)

- nie możemy użyć op. cit. (nie byłoby wiadomo, o którą książkę czy artykuł chodzi)

Elementy przypisu:

- pierwsza litera imienia i pełne nazwisko
  - ✓ przecinek
- „pierwsze” słowa tytułu (które odróżniają jedną książkę od drugiej tego samego autora) i trzy kropki
  - ✓ przecinek
- s.
  - ✓ kropka

Przykład:
K. Chorąży: Postępowanie administracyjne..., s. 89.

J. Kowalski, A. Nowak: Jak wykończyć..., s. 24.

14. CYTOWANIE TEGO SAMEGO ŹRÓDŁA „PO KOLEI”

- tzn. sporządziliśmy przypis do danego źródła i następny (bezpośrednio) przypis również odnosi się do tego samego źródła

Elementy przypisu:

- Ibidem (może być kursywą)
  - ✓ przecinek
- s.
  - ✓ kropka

Odwoływanie się do tego samego źródła „po kolei” jest dopuszczalne **sporadycznie**.

Przykład:
Ibidem, s. 90.

15. ORZECZENIA SĄDOWE

Elementy przypisu:

- rodzaj orzeczenia (wyrok, postanowienie itd.)
- oznaczenie sądu (skrót nazwy – np. SN, NSA, WSA w Lublinie)
- data wydania orzeczenia (z dnia ... miesiąc słownie ..... r.)
  - ✓ przecinek

- sygnatura akt
  - ✓ przecinek
- oznaczenie publikacji (nazwa czasopisma z podaniem roku i numeru **lub** nazwa systemu informacji prawnej i numeru dokumentu)
  - ✓ kropka

Przykłady:

Wyrok SN z dnia 7 października 1971 r., III CRN 255/71, OSNCP 1972, nr 3, poz. 59.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 24 sierpnia 2011 r., II SA/Kr 842/09, Lex nr 919895.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 24 sierpnia 2011 r., II SA/Kr 842/09, Legalis nr 495134.

16. ŹRÓDŁA INTERNETOWE

Elementy przypisu:

- oznaczenie autora (jeżeli jest ...)
  - ✓ przecinek
- tytuł
  - ✓ przecinek
- adres strony (należy jednak usunąć aktywne hipertącze)
- data dostępu do strony (z dnia ..... miesiąc słownie ..... r.)
  - ✓ kropka

Wikipedia nie jest odpowiednim źródłem dla pracy dyplomowej/magisterskiej. Tym bardziej nie wchodzi w grę „źródła” typu: www.sciaga.pl ....

Przykład:

T. Ciodyk, T. Zagórski: Wybrane zagadnienia związane z realizacją państwowego pierwokupu (wykupu) ziemi, <http://www.anr.gov.pl/pl/article/10534> z dnia 8 marca 2007 r.

17. SERWISY SPECJALISTYCZNE

- tzn. specjalistyczne serwisy elektroniczne o charakterze „zamkniętym”, które z reguły nie są powszechnie dostępne w sieci www, np. Serwis Prawo i Zdrowie (Wolters Kluwer)

Elementy przypisu:

- oznaczenie autora (jeżeli jest ...)
  - ✓ przecinek
- tytuł
  - ✓ przecinek
- nazwa serwisu oraz nazwa wydawcy
- nr dokumentu
  - ✓ kropka

Przykład:

W. Ćwiek, Państwowa Inspekcja Sanitarna - zakres działania, Serwis Prawo i Zdrowie Wolters Kluwer, nr 72549.

V. BIBLIOGRAFIA

- wykaz **wszystkich** źródeł, które zostały wykorzystane w pracy

1. WYKAZ LITERATURY

- wszystkie wykorzystane pozycje literatury
- min. 10 pozycji w pracy dyplomowej; min. 20 pozycji w pracy magisterskiej
- w porządku alfabetycznym (według nazwisk autorów)
- numeracja cyframi arabskimi

Elementy wpisu bibliograficznego:

- nazwisko i pierwsza litera imienia autora (czyli **odwrotnie niż w przypisie**)
  - ✓ przecinek
- tytuł
  - ✓ przecinek
- „reszta” - jak w przypisie, ale nie podajemy numerów stron (!)

Przykłady:

1. Borkowski J., Reforma polskiego sądownictwa administracyjnego, Państwo i Prawo nr 5 z 2002 r.
2. Jurcewicz A. – red., Wspólna polityka rolna. Zagadnienia prawne, Warszawa 2005, s. 145.
3. Kmiecik Z., Postępowanie administracyjne i postępowanie sądownoadministracyjne, Zakamycze 2000 r.
4. Kowalski J, Nowak A., Jak wykończyć nerwowo promotora, Warszawa 2014

2. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

- podział na dwie grupy: **Prawo UE** oraz **Prawo polskie**
- akty prawne należy wymienić w kolejności hierarchicznej
  - ✓ Prawo UE - w pierwszej kolejności źródła prawa pierwotnego (w szczególności traktaty), a następnie prawa pochodnego (rozporządzenia, dyrektywy itd.)
  - ✓ Prawo krajowe – Konstytucja, ustawy, rozporządzenia
- w ramach danej kategorii „hierarchicznej” – kolejne akty należy wymienić chronologicznie (od najstarszego do najnowszego)
- elementy wpisu bibliograficznego aktu prawnego są takie same jak przypisu
- numeracja cyframi arabskimi

3. WYKAZ ŹRÓDEŁ INTERNETOWYCH

Elementy wpisu bibliograficznego:

- nazwisko i pierwsza litera imienia autora (autorów)
  - ✓ przecinek
- tytuł
  - ✓ przecinek
- „reszta” - jak w przypisie
- w porządku alfabetycznym (według nazwisk autorów)

Przykład:

Ciodyk T., Zagórski T., Wybrane zagadnienia związane z realizacją państwowego pierwokupu (wykupu) ziemi, <http://www.anr.gov.pl/pl/article/10534> z dnia 8 marca 2007 r.